



Slovo na úvod

Vážení čtenáři a uživatelé Aktualit, nové vydání Aktualit vám přinášíme v době, kdy opět sílí neviditelný nepřítel běžných lidských kontaktů a o kterém se mnozí tak trochu bláhově domnívali, bude eliminován především očkováním. A ejhle ono tomu tak není úplně..., chybí základní vlastnosti, jako je třeba zodpovědnost k sobě a druhým.

Nicméně přepracovali jsme naše plány ohledně školení opět na on-line kurzy, ale ostatní činnost zůstane zachovaná při dodržení všech potřebných hygienických pravidel a maximální opatrnosti. Veškerá kontrolní činnost zůstane nadále v prezenční formě, tedy i kontroly dodavatelů standardního osiva a kontroly pověřených laboratoří. Stejně tak budou dokončena veškerá zaškolování vzorkovatelů.



Neuzavíráme se před návštěvami, ale prosím o jejich ohlášení předem a bezpečné chování.

Do konce roku plánuji vydat ještě jedno číslo, mělo by být tak trochu vánoční, trochu novoroční a trochu plánovací, co nás v novém roce společně čeká.

Ing. Barbora Dobiášová
ředitelka Odboru osiv a sadby

Nabídka workshopů a lhůtník 2021



25. 11. 2021	Workshop - význam dělení vzorku při přípravě zkušebního vzorku a kalibrace dělení - Zrušeno prezenčně
25. 1. 2022	ON-LINE Workshop - význam dělení vzorku při přípravě zkušebního vzorku a kalibrace dělení
29. 11. 2021	Vstupní školení ke vzorkování - on-line
30. 11. 2021	Podání žádostí o uznání množitelských porostů - cukrovka a předpěstované sazečky
10. 12. 2021 10. 01. 2022	Zaslání výkazů odebraných vzorků pověřeného vzorkovatele vzorkovani.os@ukzuz.cz

Uvnitř tohoto vydání:

Kontroly pověřených laboratoří - metodický pokyn	2	Připomenutí některých povinností	3
Ukončení pověření - postup	2	Vstupní školení - vzorkovatelé	3
Změny v latinských názvech některých druhů	2	ToBRFV - nové informace	4
Dodržování Metodiky zkoušení osiva a sadby	3	Legislativa 2021-2022	4

Kontroly pověřených laboratoří - metodický pokyn

V Aktualitách 1/2020 jsme vás informovali, že kontroly pověřených laboratoří budou probíhat podle pokynu „Kontrola pověřených laboratoří“, který vydal odbor OS 24.1.2020 a zveřejnil také na [webu ústavu](#). Opakovaně jsme na tento pokyn poukazovali v minulém vydání Aktualit, které byly speciálně věnované pověřování.

Tento metodický pokyn popisuje celý systém kontroly, nahrazuje ustanovení, která jsme přesunuly z legislativy (vyhlášky 129/2012 Sb.), a má být pomůckou pro pověřené osoby při řízení kvality své práce. Tento pokyn prochází nyní revizí a o jeho novém vydání vás budeme informovat prostřednictvím e-mailu.

V průběhu sklizňového roku 2020 byly provedeny kontroly pověřených laboratoří pouze formou kontrol dokumentů a záznamů, které jsme si vyžádali. Tento způsob kontroly byl výjimečný s ohledem na nákazovou situaci, nenahradil osobní přístup pracovníků v pověřených laboratořích. Kontroly provedené letos v ozimé sezóně odhalily mnoho nedostatků v laboratorní praxi, zejména pak systematické nedodržování metodiky zkoušení osiva a podřizování zkoušení osiva snaze o maximální urychlení zkoušek. A jak se ukázalo, ani toto nebylo dostatečné a osivo bylo v mnoha případech vyskládáno bezprostředně po vzorkování. Je třeba mít na paměti, že se jedná o porušení zákona 219/2003 Sb., o oběhu osiva a sadby, konkrétně § 8. Dodavatelé se tak vystavují riziku případné reklamace, a to i ze zahraničí, protože s národní certifikací je možné obchodovat v rámci zemí EU, tedy i se zkouškami a UL od pověřených osob. Kontroly budou pokračovat prezenční formou i po novém roce, zase proběhnou v době, kdy bude v laboratořích činnost, abychom mohli posoudit skutečný provoz a případně pomoci s provozními problémy. Všichni pracovníci, kteří kontroly provádějí jsou očkovaní, vybavení respirátory.

Znovu připomínáme, že je třeba neprodleně informovat OOS o personálních změnách v laboratořích, zejména pak na pozici vedoucího laboratoře a zástupce. V letošním roce jsme řešili několik takových případů. Věnujte proto pozornost dění ve vašich laboratořích a komunikujte s námi. Pro zjednodušení komunikace, abyste nemuseli řešit, komu informaci poslat, jsme zřídili nový obecný e-mail: povlab.os@ukzuz.cz

Ukončení pověření

V letošním roce jsme se také zaměřili na kontrolu pověřených osob a jimi vykonávaných činností. V případech, kdy jsme zjistili, že osoba činnost nevykonává více než 1 rok, nebo nám dodavatel tuto skutečnost oznámil, ukončili jsme pověření, a to formou zahájení správního řízení a po té vydání Rozhodnutí. Tento způsob je z procesního hlediska jediný správný a není třeba se ho jakkoli lekat, nesouvisí s řízením o přestupcích.

Průběžně kontrolujeme práci pověřených vzorkovatelů a přehlížečů, zda ve sklizňovém roce vykazují nějakou činnost a v jaké kvalitě. Způsob kontroly jednotlivých činností byl popsán v minulém vydání aktualit.

POZOR - od 1. února 2022 - změna latinských názvů



Upozornění na očekávanou změnu latinských názvů některých plodin ve vyhláškách k uvádění osiva a sadby do oběhu: 1. února 2022 vstoupí v platnost novela vyhlášek č. 378/2010 Sb., 129/2012 Sb. a 61/2011 Sb., která mimo jiné přinese následující nová znění latinských názvů několika plodin, a to v souladu s nejnovějším vývojem v oblasti botanického názvosloví:

Pšenice setá:	Triticum aestivum L. subsp. aestivum
Pšenice tvrdá:	Triticum turgidum L. subsp. durum (Desf.) van Slageren
Pšenice špalda:	Triticum aestivum L. subsp. spelta (L.) Thell.
Čirok:	Sorghum bicolor (L.) Moench subsp. bicolor
Čirok súdánská tráva:	Sorghum bicolor (L.) Moench subsp. drummondii (Steud.) de Wet ex Davidse
Čirok x čirok súdánská tráva:	Sorghum bicolor (L.) Moench subsp. bicolor x Sorghum bicolor (L.) Moench subsp. drummondii (Steud.) de Wet ex Davidse
Kostřava drsnolistá :	Festuca trachyphylla (Hack.) Hack.



Metodika zkoušení osiva a sadby je základní dokument pro práci semenářských laboratoří v ČR. Jedná se o soubor mezinárodně platných postupů pro zkoušení osiva, vychází z ISTA Pravidel a je v souladu s požadavky předpisů EU pro zkoušení a certifikaci osiva. Metodikou zkoušení se řídí nejen laboratoře ústavu, tedy NRLOS v Praze a Brně, ale stejně tak je **povinností pověřených laboratoří tyto postupy dodržovat**. Letošní kontroly ukázaly, že i zde dochází k rozvolnění kázně. Proto zde uvádíme výčet zjištěných pochybení nedodržením Metodiky zkoušení:

1. Příprava základního a dodatkového vzorku se neprovádí předepsaným způsobem.
2. Zkouška klíčivosti se neprovádí z podílu čistých semen, ale vzorek na toto stanovení jde souběžně se zkouškou čistoty osiva.
3. Zkouška klíčivosti z laboratorně mořeného osiva je možná, ale musí být provedena v souladu s informacemi o partii osiva, tedy zkoušené osivo musí být namořené stejným přípravkem jako je partie a ve stejné koncentraci. Ideální je provést toto moření v laboratorní mořičce. Pak je možné klíčivost uvést na UL, a to v kolonce „Další stanovení“ s textem: Klíčivost laboratorně mořeného osiva:.....%. Jakýkoli jiný postup je nepřijatelný.
4. Ošetření lůžka při zkoušce klíčivosti rozpuštěným mořidlem je hrubé porušení Metodiky zkoušení osiva.
5. Použití mořeného vzorku z partie ke zkoušce klíčivosti jako doplňku k nemořenému vzorku je možné, musí být dodrženy všechny další požadavky na vzorek pro zkoušku klíčivosti, a to dělení a tzv. malá zkouška čistoty, tj. získání podílu čistých semen z menšího vzorku a bez vážení. Jakýkoli jiný postup je nepřijatelný. Tento postup musí být uvedený na UL.

Ráda bych vám touto cestou připomněla, že každá laboratoř si musí být svými výsledky jistá a vědět za jakých podmínek k nim došla. Každý výsledek musí být opakovatelný v rámci povolených tolerancí. Každá odchylka od metodiky za účelem získat co nejlepší výsledek se může stát velkým problémem, pokud se bude porovnávat s výsledkem standardně provedené zkoušky.

Další důležitá skutečnost je, že rychlost provedení zkoušek nesmí být v pověřené laboratoři ničím a nikým ovlivňována. Již skutečnost, že existují firemní laboratoře s pověřením ke zkoušení a uznávání osiva, je při uvádění do oběhu zrychlením. Pokud má laboratoř i pověřeného vzorkovatele, pak již není u certifikovaného osiva limitována ani časem inspektora ÚKZÚZ a časem vzorku na cestě do laboratoře. Není tedy žádný důvod „ohýbat“ standardní postupy zkoušení osiva.

Připomínáme

1. Originály žádostí o uznání osiva, které zasílají pověřené laboratoře na OOS nevkládějte do balení s jinými vzorky a nedávejte ani inspektorovi k osobnímu předání. Ideálně zašlete prostřednictvím datové schránky, v krajním případě poštou.
2. Kontrolu evidence návěsek a stornování poškozených, špatně vytištěných a odstraněných návěsek provádí výhradně inspektor ÚKZÚZ.
3. Rádi bychom připomněli dodavatelům a zároveň požádali o spolupráci při zaškolování vzorkovatelů ÚKZÚZ i pověřených. V případě vzorkování, kdy se vzorkuje současně vzorek k uznávacímu řízení a ke kontrole zaškolované osoby musí být oba vzorky zkoušené v NRL OS Praha. Neúměrně se v letošním roce navýšily kontrolní vzorky také proto, že k UŘ byl vzorek zaslán do NRL OS Brno a další vzorek se vzorkem zaškolovaného byly zaslány do Prahy .
4. Upozorňujeme, že pro osivo lnu není povolené žádné mořidlo a ani není v současné době schválená žádná výjimka v ČR. Při uznávání lnu je třeba počítat s tím, že u každé partie bude provedena zkouška zdravotního stavu osiva.

Vstupní školení pro budoucí pověřené vzorkovatele

V pondělí **29. 11. 2021** proběhne podzimní vstupní teoretické školení pro uchazeče o pověření ke vzorkování a pro zaškolované inspektory v rámci ÚKZÚZ. Školení bude s ohledem na nákazovou situaci on-line, odkaz obdrží všichni účastníci e-mailem a bude také umístěn na našem webu v sekci [Pověřování](#).



Dne 3. 11. 2021 vstoupilo v platnost prováděcí nařízení Komise (EU) 2021/1809, které novelizuje stávající prováděcí nařízení Komise (EU) 2020/1191 o opatřeních proti Tomato brown rugose fruit virus (ToBRFV). Nově se požadavky nařízení vztahují nejen na všechny druhy paprik a rajčete jedlého, ale i na jeho hybridy. Novelou byla sjednocena pravidla pro vymezení rozsahu území s výskytem ToBRFV a upřesněna fytoosanitární opatření, která mají být provedena v tomto území. Dále byla navýšena četnost testování zásilek při dovozních kontrolách z minimálních 20 % na 100 % v případě dovozů osiva původem z Číny, a na 50 % v případě dovozů osiva a rostlin původem z Izraele. Přičemž ÚKZÚZ již od počátku roku 2021 testuje osivo rajčete a papriky na přítomnost ToBRFV u všech zásilek ze třetích zemí.

Připomínáme provozovatelům, že také osiva rajčat a paprik prodávaná prostřednictvím e-shopů, musí být doprovázena rostlinolékařským pasem a partie těchto osiv musí disponovat negativním výsledkem testování na ToBRFV.

Legislativa

V současné době jsme dokončili návrh novely zákona 219/2003 Sb., o oběhu osiva a sadby, ve znění pozdějších předpisů, která obsahuje nejen rozšíření druhového seznamu o druhy s dobrovolnou registrací odrůdy, režim pro certifikaci těchto odrůd a uvádění do oběhu. V průběhu loňského roku však byly schváleny nové prováděcí předpisy pro ekologické zemědělství a z nich vyplývají i změny, které se musí promítnout i do zákona.

Současně s novelou zákona bude nutné novelizovat i vyhlášky, která provádějí ustanovení zákona. O jednotlivých návrzích novel budeme postupně informovat a budeme je projednávat i s odbornými svazy a ČMŠSA.

Jak jsme již několikrát informovali, nově jsou dostupné návěsky (bez předtisku) u nového dodavatele:

AUTO-ID s.r.o., Za Dvorem 2283, 250 01 Brandýs nad Labem-Stará Boleslav

Obchodní zástupce: Mgr. Robert Rolf, DiS.

Tel.: 777 647 677

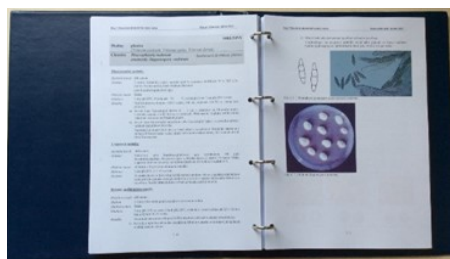
rolf@autoid.cz; lulova@autoid.cz;

NÁVĚSKY

Metodika zkoušení osiva a sadby, edice 2021

Zájemci mohou objednávat výtisk u Ing. Komárkové na Odboru OS v Praze, lea.komarkova@ukzuz.cz

Ceny a typy výtisků jsou následující:



Volné listy s perforací	1. část (verze 2021) Metodika zkoušení osiva	490 Kč
	1. + 2. část (verze 2021) Metodika zkoušení osiva a sadby	540 Kč
Vázané v kroužkové vazbě (včetně pevných desek)	1. část (verze 2021) Metodika zkoušení osiva	580 Kč
	1. + 2. část (verze 2021) Metodika zkoušení osiva a sadby	630 Kč
Pravidelná roční aktualizace – volné listy k výměně		120 Kč

ÚKZÚZ

ODBOR OSIV A SADBY

Za Opravnou 4, 150 06 Praha 5—Motol